

Suvi Moisala
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Laurea-ammattikorkeakoulu 2008
Otteita opinnäytetyöstä

SUOMENHEVOSEN JUHLAVUOSI JA SUOMENHEVOSEN TULEVAISUUS

Suomenhevosen kantakirjan perustamisesta on kulunut sata vuotta vuonna 2007. Tämä tarkoittaa sitä, että suomenhevosta on jalostettu puhtaana rotuna sata vuotta. Juhlavuonna on haluttu korostaa suomenhevosen historiaa mutta samalla myös suomenhevosen nykyisyyttä ja tulevaisuutta. Juhlavuotta on juhlittu ympäri Suomea erilaisin tapahtumin, joissa on esitelty suomenhevosta monipuolisesti. Juhlavuoden valtakunnallisesta suunnittelusta ja koordinoinnista on vastannut Suomen Hippos ry ja suomenhevonen 100 vuotta -työryhmä. Suomenhevonen 100 vuotta -työryhmässä ovat mukana hevosjalostusliitot, Suomen Ratsastajainliitto ry, raviradat, Suomenhevosliitto ry, MTT Hevostalous, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry sekä Suomen Hippos ry. Mukana valmisteluissa ja toteutuksessa ovat olleet myös useat yhdistykset, yrittäjät ja harrastajat. Suomen kuusitoista hevosjalostusliittoa koordinoivat alueellista ja paikallista toimintaa. Jokaisen hevosjalostusliiton alueelle oli koottu suomenhevonen 100 vuotta -juhlatoimikunta, joka koordinoi alueellisia ja paikallisia tapahtumia yhdessä alueellisten ja paikallisten yhdistysten, yrittäjien ja harrastajien kanssa.

Internet -kyselyn avulla kartoitettiin ihmisten tyytyväisyyttä juhlavuoden tapahtumiin ja näkemyksiä tärkeistä kehittämistoimenpiteistä suomenhevosen tulevaisuudessa. Kysely oli internetissä 28.11.2007- 9.12.2007 välisen ajan. Kysely oli muun muassa seuraavilla sivustoilla: Suomen Hippos ry, Suomenhevosen juhlavuoden kunniaksi perustetulla suomenhevonen. info sivuilla, Suomen ratsastajainliiton ratsupostissa oli linkki kyselyyn, hevosityrittäjien tietosivuilla eli hevosityrittäjä sivuilla, valtakunnallisen hevosalan osaamiskeskus -yhdistyksen Hippolis -sivuilla, Ypäjän hevosopiston sivuilla ja suomenhevosliiton sivuilla. Vastauksia kyselyyn tuli kaiken kaikkiaan 774.

Kyselyyn vastasi useita hevosen tai ponin omistajia. Useat heistä omistivat nimenomaan suomenhevosen. Suurin osa vastaajista oli hevosharrastajia, mutta joukossa oli myös ravi- ja ratsuyrittäjiä sekä muita hevosityrittäjiä. Kaikkien kuudentoista hevosjalostusliiton alueelta tuli vastauksia. Eniten vastauksia tuli kuitenkin Hämeen hevosjalostusliiton, Etelä-Suomen hevosjalostusliiton ja Etelä-Pohjanmaan hevosjalostusliiton alueelta. Vastaajien keski-ikä oli melko alhainen: 35 vuotta, mikä oli odotettavissa, koska kyseessä oli internet -kysely. 75 prosenttia vastaajista oli naisia.

Juhlavuonna järjestetyt tapahtumat koettiin yleisesti ottaen tärkeiksi. Tärkeimpänä juhlavuoden tapahtumana kyselyyn vastanneet pitivät paikallisia ja alueellisia tapahtumia. Paikalliset ja alueelliset tapahtumat olivat myös vastaajille tutumpia kuin valtakunnalliset tapahtumat. Valtakunnallisista

tapahtumista tärkeämpänä pidettiin koko valtakuntaa kiertänyttä valokuvanäyttelyä kuin kahta valtakunnallista juhlaseminaaria. Valokuvanäyttely kiersi ympäri maata noin 40 paikkakunnalla viime vuoden 2007 aikana ja kuvasi suomenhevosta eri tilanteissa. Juhlaseminaarit pidettiin Helsingissä 13.2.2007, jolloin suomenhevonen julistettiin kansallishevoseksemme, toisessa juhlaseminaarissa Ypäjällä 6.9.2007 pohdittiin suomenhevosen tulevaisuutta ja palkittiin ansioituneita suomenhevosta ja suomenhevosihmisiä. Erittäin tärkeäksi koettiin myös ensimmäisessä juhlaseminaarissa julkistettu Markku Saastamoisen toimittama Suomenhevonen -tietokirja, joka on laaja tietoteos suomenhevosesta. Juhlavuodelle suunniteltuja tuotteita ei pidetty läheskään niin tärkeinä kuin Suomenhevonen -tietokirjaa. Tuotteita olivat mm. jo edellä mainittu Suomenhevonen tietokirja, Minna ja Annika Saarisen suunnittelema ja toteuttama suomenhevonen -kivikeramiikkaveistos, kuparinvärinen suomenhevonen 100 vuotta -pinssi, Arabian teemamukipari, jossa ravikuninkaiden ja -kuningattarien nimiä ja Kunnon hevonen -juhlalevy.

Suurimmat juhluvuoden toimien vaikutukset nähtiin koko hevosalan saamassa julkisuudessa sekä suuren yleisön tietoisuudessa suomenhevosesta ja koko hevosalasta yleisesti. Vastaajien mielestä myös juhluvuoden toimet ovat vaikuttaneet yleisen kiinnostuksen lisääntymiseen suomenhevosesta. Jonkin verran vaikutuksia vastaajien mielestä suomenhevosen juhluvuoden tapahtumilla on ollut parantaa hevosalan imagoa. Suomenhevosen lisääntyneeseen yhteiskunnalliseen arvostukseen juhluvuodella on ollut vaikutuksia pääsääntöisesti jonkun verran. Juhluvuoden toimilla nähtiin vaikutuksia myös lisääntyneeseen kiinnostukseen suomenhevosen käyttöön ravihevosena ja ratsuna tasavertaisesti. Vastaajilla oli käytettävissä myös vapaa sana suomenhevosen juhluvuodesta. Moni olisi toivonut vielä lisää tapahtumia ja julkisuutta juhluvuodelle. Toisaalta taas juhluvuoden näkyvyyttä kiiteltiin ja oltiin jopa yllättyneitä juhluvuoden saamasta julkisuudesta. Selvästi eniten kiitosta juhluvuoden tapahtumana sai Kouvolassa järjestetyt kuninkuusravit.

Reilu 70 prosenttia vastaajista piti tärkeimpänä kehittämistoimenpiteenä suomenhevosen tulevaisuudessa suomenhevosen kasvatustoiminnan kehittämistä. Myös suomenhevosen kehittämistä raviurheiluhevosena pidettiin tärkeänä. Suomenhevosen kehittäminen harrasteratsuna taas pidettiin tärkeämpänä kuin kilparatsuna. Vastaajat pitivät myös tärkeänä suomenhevosen yhteiskunnallisen arvostuksen lisäämistä. Muita selvästi tärkeitä tulevaisuuden kehittämisen aloja vastaajien mielestä olivat suomenhevosten parissa toimivien yhteistyön lisääminen, suomenhevoseen liittyvä tutkimustoiminta kuten jalostus- ja valmennusfysiologian tutkimus sekä suomenhevostapahtumien kehittäminen ja markkinointi hevosalan ulkopuoliselle suurelle yleisölle. Yksittäisenä tärkeänä osa-alueena esiin nousi suomenhevoseen liittyvän historian ja perinteiden vaaliminen. Vähemmän tärkeänä kehittämisen osa-alueena tulevaisuudessa vastaajat pitivät suomenhevoseen liittyvän viestinnän ja markkinoinnin lisäämistä ja uudistamista, yhteispohjoismaisen ravikilpailutoiminnan kehittämistä ja kysynnän- ja tarjonnan kohtaamispaikkojen kehittämistä internetissä. Vähiten

tärkeänä kehittämistoimenpiteenä tulevaisuudessa koettiin suomenhevosen markkinointi kansainvälisille markkinoille.

Tulevaisuuden kehittämistoimenpiteistä tuli paljon avoimia vastauksia. Eniten kommentteja tuli suomenhevosesta ravihevosena ja suomenhevosen kasvatuksesta. Vastaajat toivoivat enemmän ja rahakkaampia lähtöjä nuorille ja aloitteleville suomenhevosille. Myös nuorten suomenhevosten ravivalmennuksen nykyaikaistamista toivottiin. Samoin kaupunkilaisomistajien toivottiin kiinnostuvan suomenhevosesta tulevaisuudessa.

Suomenhevoskasvatuksen toivottiin olevan kannattavaa jatkossa.

Suomenhevosjalostuksessa jotkut vastaajat sallisivat suomenhevosen risteyttämisen muihin kylmäverisiin. Tosin useimmat vastaajat olivat sitä mieltä, että suomenhevonen on pidettävä omana puhtaana rotuna. On vain huolehdittava siitä, etteivät sukulinjat kapene liiaksi. Lisäksi vastaajat toivoivat koulutettuja suomenhevosratsuja tuontiponien -ja hevosten rinnalle.

Kyselyyn vastanneet pitivät suomenhevosen tulevaisuutta kymmenen vuoden kuluttua valoisana. Vastaajat pitivät huomattavasti todennäköisempänä rodun olevan vakaa kymmenen vuoden kuluttua kuin, että suomenhevosten lukumäärä olisi vähentynyt ja vähenisi edelleen. Myös suomenhevosen kansainvälistä arvostusta pidettiin hieman todennäköisempänä kuin rodun vähenemistä kymmenen vuoden kuluttua. Lisäksi vastaajat pitivät hieman todennäköisempänä, että suomenhevosta käytetään kymmenen vuoden kuluttua enemmän harrastus-, ratsastus- ja elämystoiminnassa kuin raviurheilussa.

Terveisiä juhluvuoden jälkeisen kehittämistoiminnan suunnittelijoille lähetettiin paljon. Vastaajat toivoivat, että näkyvä työ jatkuisi juhluvuoden jälkeenkin, kun on saatu hyvä työ alkuun juhluvuonna. Suomenhevosen toivottiin pysyvän markkinoinnissa ja mediassa mukana. Lisäksi toivottiin, että suomenhevosen brändiä alettaisiin kehittää tulevaisuudessa. Muutama vastaaja toivoi myös suomenhevosen markkinointia ulkomaille. Verkostoitumista toivottiin suomenhevostoimijoiden välille. Yhteistoimintaa toivottiin ravi- ja ratsuiehminen välille. Suomenhevosille toivottiin lisää ratsastusluokkia ratsastuskilpailuihin. Toivottiin, että raviradoilla kohdeltaisiin suomenhevosta tasavertaisena lämminverisiin ravihevosisiin nähden. Ravihevoskasvatuksen kannattavuutta pidettiin tärkeänä, koska ravihevoskasvatuksen sivutuotteena syntyy hyviä ratsuhevosia. Ratsuhevoskasvatukseen oltiin tyytyväisiä. Useampi vastaaja myös kommentoi, ettei pidä unohtaa suomenhevoseen liittyvää historiaa ja perinteitä. Suomenhevonen koettiin vahvana osana suomalaisuutta ja sen kiinnostavuus halutaan säilyttää tulevaisuudessakin.